

Nacka tingsrätt
Box 69
131 07 Nacka

Datum 2022-07-26
SMHI Dnr 2022/115/10.1
Er ref M 4896-21

mmd.nacka.avdelning3@dom.se

Yttrande över underrättelse - tillstånd till utrivning av Almbro grunddamm i Örebro kommun

Kompletterande uppgifter enligt underrättelse Aktbil 44 i mål nr M 4896-241.

SMHI önskar först poängtera att myndigheten inte motsätter sig miljövärdande åtgärder i vattendrag men behöver få ersättning för de kostnader dessa åtgärder orsakar myndigheten i sitt uppdrag att upprätthålla den svenska hydrologiska infrastrukturen enligt förordning (2009:974) med instruktion för myndigheten.

Markavtal

Nytt markavtal skrevs 2010 med nuvarande markägare och är giltigt till 2029.

Koppling mellan utrivning av Almbro grunddamm och SMHIs yrkande på kostnadsersättning.

För att uppnå goda hydrologiska mätningar i områden där terrängen är flack krävs det i de flesta fall att mätplatsen har en byggd tröskel (dvs en byggd höjdskillnad i vattendraget) för att definiera en bestämmande sektion. Med bestämmande sektion menas att det endast är mängden vatten i vattendragen som påverkar vattenståndet och den ska vara så distinkt att dämning nedströms inte kan förekomma. Vid en bestämmande sektion, i det här fallet grunddammen i Almbro, nyttjas sambandet mellan vattenföring och vattenstånd i ett vattendrag till att beräkna vattenföring kontinuerligt. Sambandet tas fram genom manuella vattenflödesmätningar vid olika flöden i vattendraget. Det kan ta flera år innan både höga och låga vattenflöden har kunnat mätas in. När avbördnings sambandet är fastställt kan vattenflödet beräknas genom att enbart mäta vattenståndet kontinuerligt. Därefter verifieras avbördnings sambandet genom regelbunden kontrollmätning med cirka ett års intervall för att se att sambandet inte förändrats.

SMHI – Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut

Postadress SMHI 601 76 • NORRKÖPING • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01

Huvudkontor SMHI

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 NORRKÖPING

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr
753 40 UPPSALA

SMHI

Besöksadress Sven Källfelts Gata 15
426 71 VÄSTRA FRÖLUNDA

Enligt 31 kap 19§ MB framgår att ”Den som har fått tillstånd till utrivning av en vattenanläggning eller har ålagts eller medgetts enligt 24 kap. 4 § att riva ut en vattenanläggning skall betala skälig ersättning för skador på annans egendom som orsakas av bestående ändring i vattenförhållandena”. I detta fall är det avbördningssambandet som är SMHIs egendom som lider skada som orsakas av bestående ändring i vattenförhållandena vid den berörda tvärsektionen i vattendraget. Avbördningssambandet har ett investerat värde i form av resurser för att ta fram den, samt ett operativt årligt värde i form av låga driftskostnader i SMHIs dagliga verksamhet då den nyttjas istället för fysiska mätningar på plats.

Om dammen rivs kommer det inte finnas möjlighet att fortsätta med mätningar på platsen. Mätbrunn mätutrustning och mätkur ska då tas bort enligt redovisade kostnader i aktbil 39 och 41.

Sökanden behöver bedöma behovet av att ersätta Almbro med en ny station vid Klinggården där det finns en bestämmande sektion. Kostnader för att anlägga en likvärdig station som den som avvecklas i Almbro, med de kvalitetskrav som krävs för hydrologiska data inom den svenska hydrologiska infrastrukturen, är redovisade i aktbil 39 och 41. SMHIs bedömning är att kostnaderna inte har ökat jämfört med om arbetet startat tidigare och sökanden hade även då behövt fullt ut ersätta SMHIs kostnader. Om yrkandet avslås finns som SMHI tidigare angivit stor risk att området runt Närkeslätten står utan mätningar. SMHIs bedömning att hydrologiska mätningar i Täljeån behövs.

Avdelningschef Bodil Aarhus Andrae har beslutat i detta ärende som beretts av Lena Eriksson Bram, Magnus Rödin och Maud Goltsis Nilsson.

För SMHI

Bodil Aarhus Andrae
Chef Avdelning Samhälle och säkerhet